

V. Анализа ефеката закона

1. Утицај предложених решења у закону

Закон о царинској служби ће утицати на положај царинских службеника њихова овлашћења при обављању послова царинске службе, њихова права, обавезе и одговорности из радног односа. Очекује се да ће решења предложена овим законом имати позитивне ефекте на интегритет царинског службеника и да ће утицати на професионализацију царинске администрације, на њену непристрасност, као и да ће допринети смањењу корупције у Управи царина. Такође, овлашћења царинских службеника треба да допринесу остварењу основних пословних циљева царинске службе, а то су: брз и једноставан промет путника, робе и превозних средстава преко граничних прелаза, једноставније и ефикасније робно царинење у унутрашњости земље, уз доследну и стриктну примену прописа за чије је спровођење одговорна царинска служба, сузбијање кријумчарења оружја, муниције, дроге, откривање трговине људима, спречавање увоза, извоза или транзита других роба које су опасне по живот и здравље људи као и ефикасна наплата буџетских прихода.

2. Трошкови примене закона грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)

Примена закона створиће додатне трошкове грађанима и привреди. Као што смо већ навели, за спровођење овог закона потребно је обезбедити додатна средства у односу на она која су за рад царинске службе обезбеђена Законом о буџету. Нацртом закона предвиђено је да због обављања послова у посебним условима рада који су ризични по живот и здравље, као и због комплексности, сложености, одговорности, тежине и природе послова царински службеници имају право на увећање коефицијента утврђеног у складу са законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника за највише 30 одсто и да ће министар на основу наведених критеријума утврдити радна места на којима царински службеници имају право на увећање плате и проценат увећања.

Обзиром на кадровску структуру Управе царина, односно на чињеницу да послове царинског надзора и царинске контроле у путничком промету, као и стручно-оперативне послове сузбијања кријумчарења обављају царински службеници са средњом стручном спремом, преглед робе и стручне послове контроле примене царинских прописа царински службеници са високом стручном спремом првог степена, чије су плате сада изузетно ниске у односу на услове рада, сложеност и одговорност послова које обављају, највећи део увећања би се односио управо на плате ове структуре царинских службеника. Процењујемо да би у укупној бруто маси буџетских средстава за зараде у Управи царина, повећање било до 30% у односу на садашње трошкове

3. Последице доношења закона које оправдавају трошкове које ће створити

У тачки 1. и 2. Анализе ефеката закона већ је наведено да ће примена закона створити додатне трошкове грађанима и привреди. Међутим, позитивне последице су такве да оправдавају трошкове које ће створити, а то су пре свега смањење корупције, јачање интегритета царинских службеника, непристрасност и професионалност у обављању послова из делокруга царинске службе. Такође, примена закона треба да допринесе ефикаснијој наплати буџетских прихода, односно већем приливу средстава у буџет наплатом царине, пореза на додату вредност, акциза и других увозних дажбина, као и да обезбеди овлашћења царинским службеницима која им омогућавају ефикаснију непосредну и накнадну контролу правилне примене прописа, спречавање

сузбијање кријумчарења оружја, муниције, дроге, трговину људима, као и спречавање увоза, извоза или транзита других роба које су опасне по живот и здравље људи.

У табели која следи приказани су подаци о окончаним дисциплинским поступцима за тежу повреду службене дужности у периоду 2004.-2013. године (бројеви у табели означавају запослене)

начин окончања	200 4	200 5	20 06	200 7	200 8	200 9	201 0	201 1	201 2	201 3	УКУПН О
престанак р.односа	5	9	4	15	8	9	9	6	4	1	70
распоређ. на ниже р.место	4	3	1 3	-	-	-	-	-	-	-	20
новчана казна	29	12	2 2	26	32	29	56	26	14	15	261
КАЖЊЕН О	38	24	3 9	41	40	38	65	32	18	16	351
ослобођ. одговорн.	2	4	5	5	1	7	5	5	6	1	41
обустав. поступ.	-	-	3	-	6	5	-	5	-	2	21
Одбијон захтев	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
УКУПНО	40	28	4 7	46	47	50	70	43	24	19	414

За лакшу повреду службене дужности у овом периоду, од стране управника царинарница, новчано су кажњена 104 царинска службеника. На основу горе приказаних података долази се до податка да је у периоду од 2004. до 2013. године дисциплински кажњено 455 царинских службеника, 351 за тежу и 104 за лакшу повреду службене дужности.

Тренутно је 69 царинских службеника суспендовано-привремено удаљено са рада због покренутог кривичног поступка.

Осим података о царинским службеницима који су дисциплински одговарали за теже и лакше повреде службене дужности, у табелама које следе дати су подаци о постигнутим резултатима које царинских службеника у погледу откривених прекршаја, кријумчарења робе и наплате царинских и увозних дажбина.

Вредност одузете и привремено одузете робе у динарима	2010. година	2011. година	2012. година	2013. година
	518.249.465,00	708.156.632,00	1.145.925.567,00	965.332.446,00

Изречене казне у динарима	2010. година	2011. година	2012. година	2013. година
	137.339.379,00	490.928.555,40	314.589.526,00	2.476.384.296,00

Заплењени наркотици у грамима	2010. година	2011. година	2012. година	2013. година
	200.000.,00	80.000,00	157.274,00	1.440.000,00

Обрачунате и наплаћене увозне дажбине	2010. година	2011. година	2012. година	2013. година
	290.602.679.140,00	320.7105.463.069,00	345.033.595.969,00	354.9764.333.931,00

4. Подршка стварању нових привредних субјеката на тржишту и тржишној конкуренцији

Примена овај закона, имајући у виду питања која уређује, неће утицати на стварање нових привредних субјеката и на тржишну конкуренцију, с обзиром да се, као што смо већ нагласили, пре свега односи на царинске службенике запослене у Управи царина, односно уређује послове царинске службе, унутрашње уређење и руковођење, овлашћења царинских службеника и права, дужности и одговорности царинских службеника.

5. Изјашњавање заинтересованих страна о закону

У поступку припреме овог закона своје сугестије, предлоге и мишљења дале су све организационе јединице Управе царина како у Централи управе, тако и царинарнице, као и представници синдиката. На тај начин заинтересовани царински службеници могли су да се упознају са решењима предложеним овим законом и да изнесу своје ставове. Такође, нацрт закона је више пута достављан на мишљење и надлежним министарствима и другима надлежним органима, тако да је заинтересованим странама пружена прилика да изнесу своје ставове.

6. Предузимање мера током примене закона да би се остварило оно што се доношењем закона намерава

За несметано спровођење овог закона, у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, припремиће се и низ подзаконских аката којима ће се прецизирати поједине одредбе закона, односно како би се створили услови да се оствари све што се доношењем закона намерава. То су следећа подзаконска акта:

1. о правима и дужностима из радног односа царинских службеника и намештеника;
2. о начину утврђивања дисциплинске одговорности царинских службеника (покретање и вођење дисциплинског поступка и изрицање дисциплинских мера);
3. Кодекс понашања царинских службеника;

4. о обрасцу службене легитимације, изгледу службене значке и службеног одела;
5. о програму царинског стручног испита, поступку стручног оспособљавања приправника и царинских службеника и начину полагања царинског стручног испита;
6. о условима и начину ношења оружја и муниције царинских службеника;
7. о начину вршења накнадне контроле;
8. о начину вршења унутрашње контроле;
9. о пословима који су неспојиви са службеном дужношћу и радом Управе царина
10. о начину обележавања Дана царинске службе.

Осим доношења подзаконских аката Управа царина ће организовати обуке царинских службеника који ће свакодневно примењивати одредбе овог закона у пракси, како би се на једнообразан начин поступало у истим или сличним стварима.